

Ne Var Ne Yok

Bir Gen Haritası Daha!

2000 yılında, İnsan Genomu Projesi adlı bir çalışmayla insan genlerinin haritasının çıkarıldığını duymuşsunuzdur.

Bu çalışmalarda araştırmacılar, DNA molekülünün üzerindeki genlerin yerlerini belirleyerek özel bir şema oluşturmuyorlar.

Bu şemaya "gen haritası" deniyor. Önceki gen haritasında, çeşitli kişilerden alınan genler kullanılmıştı. Bu nedenle de, bu gen haritasında bazı bölümler, eksik

denebilecek bilgiler içeriyordu. Geçtiğimiz günlerde, ABD'den araştırmacılar, tek bir insana ait yeni bir gen haritası oluşturdular. Yeni gen haritamızın eskisinden bir farkı daha var: Biliyorsunuz, insanlarda 23 çift kromozom bulunuyor. Yani, toplam

46 kromozomumuz var. Önceki gen haritasında, yalnızca 23 kromozomdaki genler ele alınmıştı. Yeni gen haritasındaysa, 46 kromozomun hepsindeki genler ele

alınmış. Öyle görünüyor ki, bu, eskisine göre çok daha ayrıntılı bir harita.

[Http://biology.plosjournals.org/](http://biology.plosjournals.org/)

Esneklik Bulaşıcı mı?

Hiç sınıfta bir arkadaşınızın esnediğini görüp, sizin de esnediğiniz oldu mu? Bu, çok sık rastlanan bir durum. Yani, esnemek bir bakıma "bulaşıcı"! Araştırmacılar, insanların birbirlerinden görüp esnemelerinin,

"empati", yani kendini bir başkasının yerine koyarak düşünmek ya da onun kendini nasıl hissettiğini anlamakla ilişkili olduğunu düşünüyorlar. Bunu

destekleyen araştırmalar da var. Örneğin, insanların beyin görüntülerinin çekildiği bir araştırmada, esnerken ve başkalarını düşünürken aynı beyin bölgelerinin etkinleştiği görülmüş.

<http://news.bbc.co.uk/2/hi/science/nature/6988155.stm>

Ne Var Ne Yok

Orman Yangınlarından Karbondioksit Tehdidi

Yunanistan'ın güneyindeki bölgelerde gerçekleşen orman yangınları, küresel ısınma tehdidini yeniden gündeme getirdi. Bazı uzmanlar, orman yangınlarından açığa çıkan sera gazlarının da küresel ısınmaya neden olduğunu ve nedenler arasında ikinci sırada yer aldığını düşünüyorlar. Çünkü, yok edilen ormanlar hem karbondioksit açığa çıkarıyor hem de artık eskisi gibi karbondioksit alıp oksijen açığa çıkarmıyor! Birleşmiş Milletler verilerine göre, her yıl yaklaşık 13 milyon hektar (yaklaşık olarak Yunanistan'ın toplam yüzölçümü kadar) ormanlık alan yok oluyor.

www.planetark.com

Uydu aracılığıyla elde edilen bu fotoğrafta, Yunanistan'ın güneyindeki orman yangınlarından kaynaklanan dumanlar görülebiliyor. Yanan bölgeler, kırmızıyla işaretlenmiş.

Okumanın Gizli Yöntemi Çözüldü

Önceden, iki gözümüzün birlikte hareket ederek bir sözcüğün her harfine sırayla tek tek odaklandığı düşünülürdü. Ancak, İngiltere'den araştırmacılar, okurken gözlerimizin her birinin, bir sözcüğün farklı harflerine odaklandığını ortaya çıkardılar. İlginç değil mi?

<http://www.sciencedaily.com/releases/2007/09/070910092543.htm>

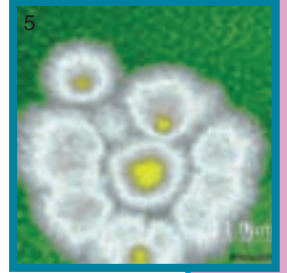
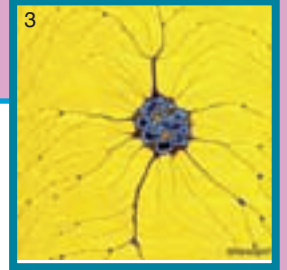
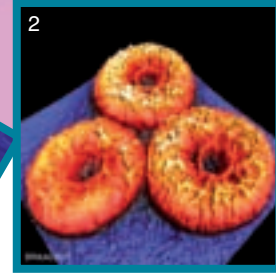
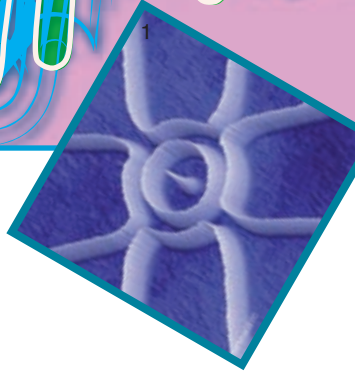

Ne Var Ne Yok

Mikroskop Görüntülerinin Güzellik Yarışması

İspanya’da yapılan 2007 Uluslararası Tarayıcı Elektron Mikroskobu Görüntüleri Yarışması sonuçlandı. Çeşitli ülkelerden uzmanların yer aldığı jüri, dünyanın dört bir yanından gelen 300 görüntünün içinden en iyi beşini seçti. İşte, dünyanın tarayıcı elektron mikroskopuyla çekilen en güzel görüntüleri...

<http://www.icmm.csic.es/sprimage07/>

1. "Nano Halkalar" Andreas Fuhrer (İsviçre), 2. "Antibiyotik Tedavisinden Sonra Alyuvarların Yüzeyi" Luciano Paulino Silva (Brezilya), 3. "Kök" Konstantin Demidenok (Almanya), 4. "Silikon Çip Üzerindeki Devreler" Cornelius Krull (Almanya), 5. "Nano-dünyanın Papatyaları" Carmen Munuera (İspanya).

"Senden Önce Anadolu"

Asurlar, Hititler, Urartular, Frigler... Geçmiş dönemlerde Anadolu’da başka kimler yaşıyordu? Bu insanların günlük yaşamları nasıldı? Nasıl besleniyor, nasıl giyiniyorlardı? Çocuklarına nasıl adlar koyuyorlardı? Bu soruların hepsi, "Senden Önce Anadolu" çantasında. Çocuklar için hazırlanan bu çantanın içinde, Anadolu’nun eski dönemlerini anlatan 10 kitap var. Kitaplardaki etkinlikleri yapmak için gereken malzemeleri içeren kalem kutusu da unutulmamış.

"Senden Önce Anadolu", Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi’nde, çeşitli üniversite ve kurumlardan çok sayıda uzman tarafından hazırlandı. Bilgi için:

Adres: Anadolu Medeniyetleri Müzesi Gözcü Sokak No:2 06240 Ulus Ankara

Telefon: (0312) 324 31 60 – 61 – 65

Ne Var Ne Yok

Sualtındaki Geçmiş Ortaya Çıkarılıyor

İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi'nden araştırmacılar, denizlerimizdeki tarihi batıkların yerlerini belirlemek üzere bir proje başlattılar. "Ege ve Akdeniz'in Kayıp Denizcilik Tarihi" adlı bu projede araştırmacılar, Piri Reis araştırma gemisi ve Bodrum Okul Gemisi'yle sualtı keşifleri yapıyorlar. Araştırma ekibindeki sualtı arkeologları dalışlar gerçekleştiriyor. Bu proje beş yıl sürecek. Araştırmacılar daha şimdiden, geçmiş dönemlere ait 20'den fazla batık geminin, sulara gömülmüş sekiz yerleşimin ve eski dönemlerde gemilerin çapa attığı bazı alanların yerlerini belirlemişler. Projenin sonunda, denizlerimizdeki tüm arkeolojik kalıntıların harita üzerinde gösterilmesi hedefleniyor.

Üstteki fotoğrafta, araştırma gemisi ve projede çalışan araştırmacılar görülüyor. Altaysa, araştırmacılardan biri, sualtındaki bir batığı inceliyor.

Foto: Harun Özdaş

Foto: Harun Özdaş

Dünyanın En Güzel Çocuk Filmleri

5. Uluslararası İstanbul Çocuk Filmleri Festivali başlıyor. Bu festivalde, 30'dan fazla ülkeden 114 film çocuklarla buluşacak. 26 Ekim – 8 Kasım 2007 tarihleri arasında yapılacak festivalde filmler, Etiler, Kozyatağı ve Zeytinburnu'daki Cinecity sinemalarında ve Beylikdüzü'ndeki Beykent Üniversitesi Sanat Merkezi Sinema Salonu'nda gösterilecek. Festival, 29 Ekim – 1 Kasım tarihleri arasında, Çanakkale Lapseki'ye taşınacak.

Bilgi için: <http://www.iicff.com/>

Aslı Zülal